

## Hyvinvoivat vapaaehtoiset ovat kokonaisvalmiutemme perusta

Nuorten yleiskokous 2026 haluaa kiinnittää Suomen Punaisen Ristin hallituksen, piirien, työntekijöiden sekä muiden toimijoiden huomion erityisesti vastuuvapaaehtoistemme jaksamisen tukemiseen ja siihen panostamiseen. Hyvinvoivat vapaaehtoiset ovat järjestömme tärkein voimavara.

Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminnan linjauksessa (2023) lukee: ”--*Toimintamme perustuu siihen, että järjestössä on riittävä määrä vapaaehtoisia, jotka ovat osaavia, hyvinvoivia ja motivoituneita auttamaan. -- Haluamme, että vapaaehtoiset saavat iloa ja onnistumisen kokemuksia vapaaehtoistoiminnastaan.*” Punaisen Ristin vapaaehtoisbarometrin (2026) mukaan 61 % vastaajista kokee, että nykyistä suurempi tuki ja perehdytys helpottaisi osallistumista SPR:n vapaaehtoistoimintaan. Lisäksi vastaajista 19 % ajattelee, ettei saa riittävästi apua, kun sitä tarvitsee. Vapaaehtoisten jaksamisen huomioiminen ja tukeminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta varmistamme kokonaisvalmiuden toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Silti kuitenkin liian moni vapaaehtoinen tunnistaa tilanteen, jossa yksittäisen vapaaehtoisen vastuulla on useita tehtäviä, vastuutehtävään ei ole saanut riittävästi perehdytystä tai luottamustoimi otetaan vastaan velvollisuudentunnosta. Kuormittunut tai tehtävässään yksin toimiva vastuuvapaaehtoinen kokee helposti antavansa enemmän kuin mitä toiminnasta saa takaisin. Riittämätön perehdytys uuteen tehtävään taas on varma tapa saada vapaaehtoisen motivaatio loppumaan heti alkumetreillä.

On tärkeää, että päättävät tahot kannustavat vastuuvapaaehtoisia huolehtimaan omista voimavaroistaan ja tunnistamaan oman jaksamisensa rajat. Vapaaehtoistyö on osa elämää, ei koko elämä. Parijohtamisen mallilla vastuu jakautuu tasaisemmin, vastuuvapaaehtoiset jaksavat paremmin ja toiminta on kestävämmällä pohjalla. Työn ja vastuun jakaminen kaikessa toiminnassa sitouttaa myös muita vapaaehtoisia yhteiseen tekemiseen ja sitä kautta luo yhteenkuuluvuuden tunnetta. Järjestössä käytössä olevat tukirakenteet tulee tehdä näkyviksi ja saavutettaviksi. Jokaisen vapaaehtoisen tulisi tietää, mistä saa apua ja tukea tarvittaessa. Myös perehdytys- ja ohjemateriaalien helppo löydettävyys ja koulutusten saatavuus oikea-aikaisesti ovat osa vapaaehtoisen jaksamisen tukemista.

Nuorten yleiskokous kehottaa kiinnittämään huomiota vastuuvapaaehtoistemme jaksamiseen ja sen tukemiseen sekä ryhtymään tarvittaviin toimiin. Siinä, missä vapaaehtoistoiminnan linjauksen mukaan vapaaehtoisen oikeus on ”*saada perehdytystä, koulutusta, ohjausta ja tukea tehtäviin*” ja velvollisuus ”*osallistua -- koulutukseen ja perehdytykseen*”, hänen oikeuksiinsa kuuluu myös ”*saada toiminnasta iloa ja osaamista*”. Iloa ja onnistumisen kokemuksia toiminnasta saava vapaaehtoinen on myös sitoutunut toimimaan osana kokonaisvalmiutta.